

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7P/80/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423202001
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vachulíková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2023:4423202001.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Katarínou Vachulíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: L. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. G. a otec neuvedený, o návrhu navrhovateľky: G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., D. XXX/X na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté dieťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., D. XXX/X, počnúc od 17.05.2023, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

II. Matka je povinná platiť výživné na maloleté dieťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, počnúc od 17.05.2023.

III. Zročné výživné na maloleté dieťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 17.05.2023 do 30.09.2023 v sume 158,07 eur matka je povinná splácať po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania pod stratou výhody splátok, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáha zverenia maloletého dieťaťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň aj nariadenia neodkladného opatrenia na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany matky s tým odôvodnením, že maloletý pochádza z mimomanželského pomeru matky. Otcovstvo voči nemu doposiaľ nebolo uznané ani určené. Matka maloletého spolu s jej synom Q. W., nar. XX.XX.XXXX odišli zo spoločnej domácnosti do V. a odtiaľ sa nevrátili. Od tej doby ona zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého. Vo svojej starostlivosti má aj súrodencov maloletého, ktorí jej boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti. Z návrhu ďalej vyplýva, že s maloletými deťmi býva v podnájme v trojizbovom rodinnom dome. Svojím príjmom dokáže zabezpečiť základné potreby všetkým maloletým deťom. Matka maloletého vedie túlavý spôsob života a nevie sa o maloletého postarať.

2. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/80/2023 - 32 zo dňa 01.06.2023 bolo rozhodnuté nasledovne:

„I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

II. Súd dočasne zveruje maloleté dieťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., D. XXX/X, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať v bežných veciach pred štátnymi orgánmi a zdravotníckymi zariadeniami počnúc od 09.05.2023 a matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke a určenie výživného vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 7P/80/2023.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

3. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku, súd pojednával bez prítomnosti matky maloletého.

4. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní navrhla maloletého zveriť navrhovateľke do náhradnej osobnej starostlivosti od podania návrhu a matku zaviazat' na platenie výživného v minimálnej výške na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rodným listom maloletého, správami zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, potvrdením o príjme navrhovateľky, o jej zdravotnom stave, výpisom z jej registra trestov, ďalšími ku spisu pripojenými dokladmi a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/80/2023 - 32 zo dňa 01.06.2023 bolo rozhodnuté nasledovne:

„I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

II. Súd dočasne zveruje maloleté dieťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti G. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., D. XXX/X, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať v bežných veciach pred štátnymi orgánmi a zdravotníckymi zariadeniami počnúc od 09.05.2023 a matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa: S. J., nar. XX.XX.XXXX mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke a určenie výživného vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod č.k. 7P/80/2023.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

7. Zo správ zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky súd mal preukázané, že maloleté dieťa S. J. pochádza z mimomanželského pomeru matky. Otcovstvo voči maloletému nebolo doposiaľ určené ani uznané. Počas šetrenia v rodine navrhovateľky bolo zistené, že v domácnosti žijú ešte aj traja súrodenci maloletého a bratranec, ktorí tiež boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke - starej matke. Rodina obýva trojizbový rodinný dom, ktorý majú v podnájme bez nájomnej zmluvy. K domu prislúcha kuchyňa so zariadením. Kúpeľňa nie je k dispozícii. Toaleta sa nachádza na dvore rodinného domu. Osobná hygiena v rodine je zabezpečovaná v detskej vaničke. V domácnosti je zavedená elektrina. Kúrenie je v zimných mesiacoch zabezpečované kachľami na tuhé palivo. Na varenie používajú plynovú bombu a vodu nosia od susedov. Každý člen domácnosti má svoju posteľ. Príjmom navrhovateľky sú štátne sociálne dávky v náhradnej starostlivosti na štyri maloleté deti v sume 1092,80 eur mesačne, prídavky na deti v sume 300,- eur mesačne a rodičovský príspevok v sume 345,20 eur mesačne. Nájomné sa platí v sume 100,- eur mesačne, elektrina 50,- eur mesačne a susedovi za vodu 15,- eur mesačne. Príprava stravy sa realizuje na plynovej bombе, ktorej cena je 25,- eur mesačne a drevo na vykurovaciu sezónu stojí 200,- eur. Maloletý S. má dostatok vhodného oblečenia, hygienické potreby, vaničku, kočík, prenosnú detskú posteľku aj plienky. Maloletý

je v dispenzárnej starostlivosti u Q.. B.. Má absolvované všetky preventívne prehliadky a očkovania. Bola mu diagnostikovaná epilepsia, na ktorú berie liek - sirup Kepra.

8. Podľa § 45 odsek 1, 2, 3, 4 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade s o záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

9. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

10. Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

11. Podľa § 45 odsek 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

12. Vzhľadom na vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine, vykonané dokazovanie, ako aj výpovede účastníkov konania, súd dospel k záveru, že bude v prospech maloletého dieťaťa, keď bude zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá ma vytvorené všetky podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin, ako aj všetky predpoklady pre zabezpečovanie jeho základných životných potrieb.

13. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

14. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

18. Zároveň súd matku zaviazal na platenie výživného na maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, pretože nie je známy jej pobyt ani príjem, pričom toto životné minimum činí od 01.07.2022 107,03 eur mesačne podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, teda výživné na jedno maloleté dieťa činí 32,10 eur mesačne a od 01.07.2023 činí životné minimum 122,77 eur mesačne a z toho 30 % činí 36,84 eur mesačne. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

19. Určením výživného od 17.05.2023, t.j. od podania návrhu, vznikol matke za obdobie od 17.05.2023 do 30.09.2023 nedoplatok na výživnom v sume 158,07 eur, ktorú sumu jej súd povolil splácať po 10,- eur mesačne (§ 232 odsek 3 Civilného sporového poriadku).

20. Podľa § 81 odsek 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekučné konanie začína na návrh (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie poverí súd (§ 55 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.